

Plan for forvaltnings- revisjon 2016-2019

Gausdal kommune

Kontrollutvalget i Gausdal kommune

Behandlet i kontrollutvalget den 5.10.2016

Vedtatt i kommunestyret: 27.10.2016

INNHold

1	Innledning.....	2
2	Bakgrunn og formål med forvaltningsrevisjon.....	2
2.1	Kontrollutvalgets virksomhetsplan / årsplan	3
2.2	Tidsperspektiv	3
3	Rapportering og oppfølging av forvaltningsrevisjon.....	3
4	Proessen for valg av tema.....	4
5	Kontrollutvalgets prioriteringer.....	4
6	Oppsummering: forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt	9

1 INNLEDNING

Temaene/områdene som omtales i dette dokumentet har sin bakgrunn i en overordnet analyse av Gausdal kommunes virksomhet, som ble behandlet av kontrollutvalget i møtet den 7.9.2016. Der ble det valgt ut noen prioriterte tema som ble vurdert på nytt av kontrollutvalget den 5.10.2016. På dette møtet ble den endelige forslaget av plan for forvaltningsrevisjon 2016-2016 for Gausdal kommunen utformet, før planen legges fram for behandling i kommunestyret.

Listen over forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter som er inntatt i denne planen inneholder langt flere tema enn hva som normalt kan gjennomføres i løpet av de 3 årene som gjenstår av perioden. Basert på erfaringstall fra tidligere år blir det lagt fram i overkant av 1 forvaltningsrevisjonsrapport eller mindre undersøkelser i Gausdal kommune per år, men antallet avhenger av de enkelte prosjektenes omfang. Det kan imidlertid være hensiktsmessig å ha flere tema på listen, ettersom noen tema viser seg ikke å være aktuelle når man gjør en nærmere foranalyse eller at noen tema kun er aktuelle som orientering i utvalgets møter.

Forvaltningsrevisjonsprosjekter i selskaper hvor kommunen har eierinteresser blir ikke omtalt i dette dokumentet, men omtales i egen plan for selskapskontroll.

2 BAKGRUNN OG FORMÅL MED FORVALTNINGSREVISJON

I kommunelovens § 77 heter det at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Forskrift om kontrollutvalg § 10 Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, sier følgende:

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Forvaltningsrevisjon er et viktig verktøy for å føre tilsyn og kontroll med kommuners og fylkeskommuners forvaltning og de resultater som oppnås. I følge forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner (§ 7) innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

1. Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger
2. Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området
3. Regelverket etterleves
4. Forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige
5. Beslutningsgrunnlaget for administrasjonene til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav

6. Resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd

Forvaltningsrevisjon blir satt i gang for å redusere risiko for avvik, peke på utfordringer og eventuelt gi forslag til forbedringer på utvalgte områder.

Identifisering og utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter ut fra overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger er viktig - slik at ressursene settes inn på de riktige områdene, og kommunen får prosjekter som har god nytteverdi. På den måten kan forvaltningsrevisjon gi effekter i form av organisasjonsmessig læring og utvikling i kommunen.

2.1 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHETSPLAN / ÅRSPLAN

Kontrollutvalget har utarbeidet en plan for kontroll- og tilsynsvirksomheten i valgperioden; kontrollutvalgets årsplan. Planen er oversendt kommunestyret og referert der. Årsplanen omtaler kontrollutvalgets oppgaver med bl.a. forvaltningsrevisjon. Plan for forvaltningsrevisjon er en tiltaksplan i forhold til kontrollutvalgets årsplan.

Kontrollutvalget ønsker å medvirke til fornuftig ressursbruk og god forvaltning i kommunen, og ser på forvaltningsrevisjon som et virkemiddel til å oppnå dette. Kommunestyret har det øverste ansvaret for at det gjennomføres forvaltningsrevisjon, og kan gi instruksjoner om hvilke prosjekter som skal iverksettes.

2.2 TIDSPERSPEKTIV

Forskriftenes minimumskrav er at planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon utarbeides minimum en gang i løpet av valgperioden. Kontrollutvalget legger her fram en plan for hele 4-årsperioden, men vil etter halvgått periode revurdere planen.

Ett år har allerede gått i ny valgperiode. Kontrollutvalget har i denne tiden bestilt 2 forvaltningsrevisjoner:

- Tidlig innsats - spesialundervisning. Dette var et tema som var omtalt i forrige plan for forvaltningsrevisjon. Revisjonsrapporten ble lagt fram i kontrollutvalgets møte den 5.10.2016.
- Intern kontroll i byggesaksbehandlingen. Dette er et tema som er vedtatt i alle kontrollutvalgene i Lillehammer-regionen denne høsten. Prosjektet påbegynnes i år og fortsetter til neste år.

Disse temaene tas med i oversikten nedenfor ettersom planen skal gjelde for 2016 - 2019.

3 RAPPORTERING OG OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJON

§ 11 i «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» slår fast at «Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse, jf. § 8 i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner.»

Revisjonsforskriften slår fast at revisor skal rapportere fortløpende til kontrollutvalget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner. Det er kommunestyret som fastsetter hvordan kontrollutvalgets rapporter skal følges opp. Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret hvordan

kommunestyrets vedtak og merknader er blitt fulgt opp. I tillegg skal det rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Dette gjøres vanligvis i kontrollutvalgets årsmelding. Øvrige undersøkelser og orientering gitt til utvalget som ikke videresendes kommunestyret løpende vil også bli omtalt i kontrollutvalgets årsrapport, som sendes kommunestyret til orientering.

4 PROSESSEN FOR VALG AV TEMA

Det vises til § 10 i kontrollutvalgsforskriften;

«Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.»

I merknadene til § 10 står det at målet med den overordnede analysen er «...å avdekke indikasjoner på avvik eller svakheter i forvaltningen sett i forhold til lover, forskrifter, kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger.»

Begrepet overordnet analyse indikerer at analysen tar utgangspunkt i kommunens virksomhet på et overordnet plan. Arbeidet med overordnet analyse i forkant av denne planen har vært en omfattende prosess, der kildene først og fremst har vært plan- og styringsdokumenter i kommunen, KOSTRA-tall, generell kjennskap til kommunens arbeidsområder og innspill fra både kontrollutvalgets medlemmer, ordfører og rådmannsledelsen. Kommunestyret ble også oppfordret til å komme med innspill da kontrollutvalget ble presentert for det nye kommunestyret. Det er viktig å presisere at analysen er holdt på et overordnet nivå nettopp for å begrense den til signaler og indikasjoner som skal være tilstrekkelig til å fatte beslutning om hvilke temaer som bør inn i plan for forvaltningsrevisjon. Senere i prosessen vil kontrollutvalget som oftest i forkant av et forvaltningsrevisjonsprosjekt bestille en forundersøkelse som nærmere kan beskrive status og gi forslag til formål og problemstillinger.

Ved valg av tema har kontrollutvalget lagt vekt på:

- Risiko: En vurdering av sannsynligheten for ulike risikofaktorer eller avvik i forhold til forutsetninger og mål.
- Vesentlighet: En samlet vurdering av konsekvensen eller alvorsgraden hvis risikoen inntreffer – f.eks. ved at det berører en stor del av innbyggerne eller at eventuell svikt har stor konsekvens for enkeltpersoner eller kommunens økonomi eller renommè.
- Nytteverdi: Det legges til grunn at forvaltningsrevisjonen skal bidra til forbedringer og læring i administrasjonen.
- Politisk aktualitet og interesse: I kommunen og eventuelt på landsbasis.

Kontrollutvalget vil for øvrig jobbe kontinuerlig med å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Dette gjøres i dialog mellom kontrollutvalg, administrasjon, revisor og andre.

5 KONTROLLUTVALGETS PRIORITERINGER

Omfanget av forvaltningsrevisjon er avhengig av identifisert behov og de ressurser som stilles til rådighet for oppgaven. De gjennomførte analysene er ikke uttømmende og vil ikke kunne ta hensyn

til alle forhold. De må ses på som et verktøy til å foreta en prioritering av områder eller tema som vil kunne være aktuelle for forvaltningsrevisjon.

De totale budsjettmidler til bruk for revisjon bevilges av kommunestyret. En del av disse midlene brukes til forvaltningsrevisjonsprosjekter og rammen for budsjettåret 2016 er i oppdragsavtalen med Innlandet Revisjon iks satt til 280 timer. Denne rammen er lagt til grunn i denne planen.

Hvor mange prosjekter eller undersøkelser som kan gjennomføres innenfor rammen vil være avhengig av omfang og innhold i de enkelte prosjekt. Erfaring fra de siste årene viser dessuten at det oppstår behov for andre undersøkelser som kontrollutvalget må prioritere i planperioden og som belaster rammen for forvaltningsrevisjon. Det legges til grunn at i overkant av 1 forvaltningsrevisjon kan gjennomføres årlig og at det i løpet av 2016-2019 tilsammen derved kan bli gjennomført 4-6 forvaltningsrevisjonsprosjekter.

I møtet i september 2016 behandlet kontrollutvalget overordnet analyse, der det ble vedtatt følgende:

- Kontrollutvalget legger vedlagte overordnet analyse fra Kontrollutvalgsekretariatet Innlandet til grunn for plan for forvaltningsrevisjon, som skal behandles på neste møte.*
- Kontrollutvalget ber sekretariatet bl.a. innarbeide følgende tema/områder i forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016 -2019:*
 - Rus og psykiatri*
 - Psykososialt miljø på skolene*
 - Kvalitet i tjenestene innen planområdet Helse og omsorg*
 - Etterlevelse av kommunens nye klimaplan*
 - Forvaltningspraksis i forbindelse med vedtak om økonomisk sosialhjelp - sett i sammenheng med etablering av nytt NAV-kontor*
 - Etterlevelse av innsynsretten*
 - Overholdelse av meldeplikten til barnevernet*
 - Kvalitet i tjenestene innen planområdet skole*
 - Sykefravær og arbeidsmiljø*
- Mulige tema innen interkommunale samarbeid foreslås drøftet sammen med de andre kontrollutvalgene i regionen på fellesmøte i 2017.*
- Følgende tema inntas som eventuelle mindre undersøkelser:*
 - Beregning av husleie for omsorgsboliger*
 - Bruk av kommunale kjøretøy*
 - Forvaltning av pasientmidler*
 - Legemiddelhåndtering*

Disse gis en kort beskrivelse under - i tillegg til de tema som allerede er bestilt i år. Det gjøres oppmerksom på at det antagelig er nødvendig med en foranalyse før endelig formål og problemstillinger bestemmes. Derfor må titler og beskrivelser nedenfor betraktes som foreløpige.

Pri.	Prosjekt-tema	Beskrivelse og mulige vinklinger - forslag til problemstillinger
	Tidlig innsats - spesialundervisning	Kontrollutvalget prioriterte dette temaet i forbindelse med rullering av Plan for forvaltningsrevisjon høsten 2014. Selv om kommunen har iverksatt tiltak og KOSTRA-tall viser at det har vært en betydelig nedgang i andel elever og antall timer spesialundervisning, ønsker kontrollutvalget å gjennomføre en etterlevelsesrevisjon. Det

		<p>settes fokus på vedtaksfasen - dvs. forvaltnings-kompetansen ved skolene, kunnskap og systemer.</p> <p>Forvaltningsrevisjon er bestilt og gjennomføres i løpet av 2016. Målet med forvaltningsrevisjonen har vært å undersøke om spesialundervisning blir tildelt i samsvar med regelverket i opplæringsloven og forvaltningsloven. Kontrollutvalget ønsket vekt på om kommunen/skolene har gode nok rutiner og om ansatte har god og riktig kompetanse i forhold til å fatte vedtak om spesialundervisning. Det ble formulert følgende problemstillinger i undersøkelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I hvilken grad sikrer kommunen at elever får spesialundervisning? - Er prosess/rutine ved utarbeiding av enkeltvedtak ved de enkelte skolene tilfredsstillende?
	Intern kontroll i byggesaksbehandlingen	<p>Kontrollutvalget vedtok følgende i møtet den 7.9.2016:</p> <p>Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon angående temaet "Internkontroll i byggesaksbehandlingen" i henhold til framlagt foranalyse/prosjektplan fra Innlandet Revisjon IKS, der formålet er å undersøke om byggesaksbehandlingen er underlagt tilfredsstillende internkontroll - herunder behandling av dispensasjoner og behandling av habilitet.</p> <p>Revisjonsrapporten vil foreligge vinteren/våren 2017.</p> <p>I foranalysen foreslår revisjonen at følgende problemstillinger undersøkes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Har kommunen et internkontrollsystem for byggesaksbehandlingen i samsvar med anerkjente prinsipper? 2. Er ansvar og oppgaver organisert slik at tilstrekkelig arbeidsdeling sikres? 3. Har kommunen rutiner og praksis for å vurdere krav til habilitet? 4. Er saksbehandlingen kvalitetssikret på en forsvarlig måte?
	Rus- og psykiatri	<p>Samhandlingsreformen medfører økt ansvar og flere og tyngre oppgaver for kommunen innen rus og psykiatri. Fra 1.1.2017 skal alle kommuner ha etablert et såkalt "øyeblikkelig hjelp døgnopphold" for psykisk helse og rusproblematikk. Utfordringene vil i noen grad antas ivaretatt via regionalt samarbeid. Gausdal er med i en interkommunal arbeidsgruppe innen dette temaet i samhandlingsenheten. Ifølge en nyhetsartikkel i Kommunal Rapport den 29.8.2016 så har helseministeren utsatt den kommunale betalingsplikten for utskrivningsklare pasienter - i påvente av at sykehusene og kommunene får drøftet "krav til tidlig kontakt".</p> <p>Det kan i første omgang stilles spørsmål ved om kommunen er tilstrekkelig forberedt til de ansvar og oppgaver som området rus og psykiatri etter hvert pålegger kommunen. I løpet av 4-årsperioden bør kontrollutvalget vurdere behovet for en nærmere undersøkelse. Problemstillinger kan f.eks. dreie seg om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har kommunen organisert tjenestetilbudet med psykiske problemer og rus på en tilfredsstillende måte. • Har kommunen tilfredsstillende rutiner for å identifisere og følge opp personer med rus- og/eller psykiske problemer? • Har kommunen tilfredsstillende tilbud og system for saksbehandlingen? • I hvilken grad sikrer kommunen at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utforming av kommunen tjenester? <p>Temaet gjelder alle aldersgrupper.</p>
	Psykososiale miljø på skolene - mobbing	<p>Mobbing har stor konsekvens for den som blir utsatt og kan være vanskelig å oppdage. I etterkant kan det få store økonomiske konsekvenser for kommunen ved en erstatningssak. Dette er et ofte fokusert område flere kontrollutvalg er opptatt av temaet - det kan derfor være aktuelt som felles prosjekt i regionen - da kan man ha mulighet for å se på flere skoler og stille spørsmål ved om og/eller hvorfor noen skoler lykkes bedre enn andre.</p> <p>Jf. kommunens overordnede mål om at barn og unge skal oppleve trygghet og trivsel. Rådmannen opplyser at skolerådgiver har dette som tema som intern revisjon i 2016.</p> <p>Det foreslås at kontrollutvalget ser nærmere på om kommunen har tilstrekkelig rutiner og tiltak på plass. Formål med en forvaltningsrevisjon kan være å undersøke hvordan arbeidet med å forebygge, avdekke og håndtere mobbing i skolen i kommunen fungerer, og derved bidra til at opplæringslovens målsetting om et godt psykososialt miljø i skolene blir ivaretatt. Eksempler på problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilken fokus har arbeidet med det psykososiale miljøet ved skolene? • Hvilke rutiner er innført i arbeidet mot mobbing ved skolene?

		<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke tiltak er satt i verk ved skolene i arbeidet med forebygging, avdekking og håndtering av mobbing? • Hvordan følger lærerne opp tiltakene? • I hvilken grad blir elever, foreldre, råd og utvalg involvert? • Hvilke resultater har tiltak mot mobbing gitt ved skolene?
	Kvalitet i tjenestene innen planområdet helse og omsorg	<p>Se sektorens utfordringer knyttet til strukturendring. Revisjonen konkluderer i sin KOSTRA-analyse med at "<i>omstilling fra institusjonsomsorg over til mer hjemmebaserte skal bety innsparinger. Dette kan innebære risiko både mht kompetanse, tjenestekvalitet og oppnåelse av innsparingsmål.</i>"</p> <p>Det kan stilles spørsmål om strukturendringer kan gå ut over kvaliteten i tjenestene, men det bør være grunnlag for en undersøkelse uavhengig av strukturendringer. Det bør følges opp om eller hvordan kvalitet og kompetanse i tjenesten er tilstrekkelig for å nå kommunens egne mål innen tjenesten - f.eks. om at brukere skal bo lengst mulig hjemme.</p> <p>Temaet er i utgangspunktet vidt og det må arbeides med innhold og omfang av en undersøkelse i forkant av endelig bestilling. Kvalitet er vanskelig å definere, men det antas at det kan tas utgangspunkt i overskriftene resultat-kvalitet, strukturkvalitet og prosesskvalitet. En undersøkelse bør f.eks. kunne se på måloppnåelse, ivaretagelse av lovpålagte tilbud, organisering av tjenesten og/eller internkontroll i tjenesten. Man kan bl.a. se på om kommunen har tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å ivareta kvalitetsforskriftene og sine egne mål/utfordringer som er beskrevet om området. En annen vinkling av temaet kan være å se på kommunens internkontrollsystem.</p>
	Etterlevelse av kommunens nye klimaplan	<p>Kommunens klimaplan danner grunnlag for tiltak knyttet til klima- og miljøarbeid i kommunen. Klima er et vesentlig område og det vil derfor være viktig at kontrollutvalget følger med på implementeringen av planen. Det er behov for revidering av dagens plan og det antas at det vedtas at dette gjøres i løpet av valgperioden. Det er ikke hensiktsmessig å kontrollere i forhold til dagens plan - utvalget bør derfor vente til om eller når ny plan foreligger og er implementert.</p> <p>Handlingsprogrammet i en plan kan være grunnlag for å stille spørsmål som bl.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfyller kommunen de pliktene de er pålagt i regelverket på miljøområdet? • Tar kommunen grep for å møte og motvirke de miljø- og klimaendringene som er varslet? <p>Endelig vinkling og omfang av en eventuell forvaltningsrevisjon må fastsettes senere.</p> <p>En generell kontroll kan ha som formål å undersøke hvordan kommunen har organisert arbeidet med energi og miljø, hvilke planer som er utarbeidet for å sikre at kommunen etterlever sine roller og plikter på dette feltet og hvilke grep som er tatt for å møte og motvirke de miljø- og klimaendringene som er varslet.</p>
	Forvaltningspraksis i forbindelse med vedtak om økonomisk sosialhjelp - sett i sammenheng med etablering av nytt NAV-kontor	<p>Økonomisk sosialhjelp er en ytelse som skal sikre at alle har tilstrekkelige midler til et nøkternt, men like fullt forsvarlig livsopphold. Utgangspunktet er videre at ytelsen skal være kortvarig og stimulere mottakerne til å bli selvhjulpne.</p> <p>Vinkling av en undersøkelse kan knyttes mot kommunens oppfatning av utfordringer innen tjenesten og/eller mål som er satt for tjenesten. Temaet kan vinkles på ulike måter - noe som bør bestemmes endelig på et senere tidspunkt. En vinkling kan være å se nærmere på om lover og forskrifter blir fulgt og etterlevd for tildeling av økonomisk sosialhjelp. En annen vinkling kan være å knytte temaet nærmere kommunens egne mål på området, f.eks. at formålet med prosjektet er å vurdere om økonomisk sosialhjelp bidrar til å gjøre mottakerne selvhjulpne. En tredje vinkling kan være knyttet til et annet mål som kommunen har, nemlig aktivitetsplikt/vilkår, der det f.eks. kan stilles følgende spørsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke vilkår er stilt overfor brukere? • Har brukerne oppfattet at sosialtjenesten har stilt vilkår og at vedtaket kan påklages? • Hvordan vurderer brukerne sosialtjenestens bruk av vilkår knyttet til arbeidsrettet aktivitet? • Har brukerne opplevd konsekvenser på brudd på vilkår?
	Etterlevelse av innsynsretten	<p>Åpenhet i forvaltningen er viktig for at forvaltningen oppnår tillit. En klagesak kan få store konsekvenser.</p> <p>Kontrollutvalget har tidligere sett på temaet "journalføring av e-post og oppfølging av henvendelser", men der ble ikke forhold knyttet til innsynsrett sett på.</p>

		Det er viktig at kommunen opptrer ryddig på dette området. En undersøkelse innen dette temaet om etterlevelse av offentlighetsloven og forvaltningsloven med fokus på innsyn kan se nærmere på om det er de riktige dokumentene som skjermes for innsyn og hvordan innsynskravet håndteres.
	Overholdelse av meldeplikten til barnevernet	<p>Det er en risiko knyttet til hvordan omfanget av alvorlige saker vil utvikle seg. Jf. utfordringer som kommunen nevner i sine plandokumenter knyttet til tidlig innsats og større grad av tverrfaglig samarbeid, samtidighet og samordning av kommunale tjenester til barn, unge og familier.</p> <p>Barneverntjenesten følges nøye av Fylkesmannen i Oppland ved at tjenestedata rapporteres dit. Dessuten utførte Fylkesmannen tilsyn i 2014 rettet mot om barnevernet får de nødvendige opplysningene fra helsepersonell.</p> <p>Ettersom kontrollutvalget har ønsket at barnevern følges opp i denne overordnede analysen foreslås det at kontrollutvalget eventuelt setter fokus på prosesser og risiko knyttet til utfordringer med tidlig innsats, mestring, tverrfaglig samarbeid, samtidighet og samordning av kommunale tjenester til barn, unge. En vinkling av en eventuell forvaltningsrevisjon kan være å se nærmere på overholdelse av meldeplikten til barnevernet. Formålet kan være å undersøke om terskelen for å melde til barnevernet oppfattes som hensiktsmessig, med følgende problemstillinger:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er terskelen for å melde til barnevernet for hensiktsmessig? 2. Fungerer samarbeidet mellom barnevernet og de instanser som ser barna og deres familie godt nok?
	Kvalitet i tjenestene innen planområdet skole	<p>Presset økonomi innen området oppvekst kan også sette press på tjenesteutførelsen. Kommunen sier dessuten selv i sine plandokumenter at vil det bli en utfordring å sikre tilfredsstillende kvalitet i opplæringen framover.</p> <p>Temaet er i utgangspunktet vidt og det må arbeides med innhold og omfang av en undersøkelse i forkant av endelig bestilling. Kvalitet er vanskelig å definere, men det kan tas utgangspunkt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultatkvalitet; Resultater som oppnås i form av kunnskaper, ferdigheter og holdninger. • Strukturkvalitet; Rammebetingelsene undervisningen foregår innenfor, slik som skolebygg, økonomi, kompetanse, elevgrupper etc. • Prosesskvalitet; Selve arbeidet med opplæringen og hvordan dette gjennomføres. <p>Kvalitet i opplæringen er et stort felt, og for å se på dette antas det som fornuftig å dele inn i flere undersøkelser. Formålet med flere slike prosjekt kan være å vise tilstanden i skolene innenfor ulike områder som antas å påvirke kvaliteten, for å finne muligheter for å øke kvaliteten. Ulike delundersøkelser kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skolens evne til å opprettholde eller forbedre elevenes karakterer gjennom skoletiden - Læreres arbeidsmiljø og kompetanse - Samspillet mellom elev og lærer - Legges det til rette for kompetanseheving
	Arbeidsmiljøet i Gausdal kommune	<p>Det foreslås at kontrollutvalget også har et medarbeiderperspektiv i valg av tema. Temaet er omfattende og kan vinkles på ulike måter. Utviklingen i sykefravær eller nærvær synes å ha stor fokus i kommunens styringsdokumenter</p> <p>Foreløpig er forslag til tema vinklet mot arbeidsmiljøet i kommunen, noe som vil ha betydning for bl.a. samhandlingen mellom ansatte, ledelse, brukere og pårørende innen helse og omsorg.</p> <p>Temaet kan også vinkles mot etterlevelse av overordnet personalforvaltning i kommunen, knyttet bl.a. til rolle- og ansvarsfordeling, rekruttering, utvikle arbeidstakere, håndtering av personalsaker, oppfølging av sjukemeldte, bruk av vikarer etc.</p> <p>Nærmere problemstillinger kan først settes opp når det er kartlagt nærmere i en foranalyse mht. kommunens mål og arbeid på dette området.</p>
	Regionale samarbeid	Mulige tema innen interkommunale samarbeid foreslås drøftet sammen med de andre kontrollutvalgene i regionen på fellesmøte i 2017.
	<ul style="list-style-type: none"> - Fellesenhet landbrukskontoret - Fellesenhet skatt, innfordring og arbeidsgiverkontroll - Felles økonomienhet 	

	- Lillehammer-region Vekst	
	Beregning av husleie for omsorgsboliger	En omsorgsbolig er en bolig som er tilpasset orienterings- og bevegelsehemmede og fysisk tilrettelagt slik at beboere etter behov skal kunne motta heldøgns pleie og omsorg. En omsorgsbolig er beboerens eget hjem. Størrelsen på husleien fastsettes av kommunen. Det antas at en kontroll innen dette temaet kan gjennomføres som en mindre undersøkelse som kartlegger og vurderer om lover og regler for beregning av husleien er fulgt.
	Bruk av kommunale kjøretøy	Temaet ble tidligere kontrollert i 2008. Da ble det påpekt manglende oversikt over kjøretøy og svak dokumentasjon på bruk i kjørebøker, som det heller ikke fantes noen retningslinjer for. En oppfølging av tidligere undersøkelse bør kontrollere om retningslinjer og rutiner nå er på plass og etterleves.
	Forvaltning av pasientmidler	Pasientmidler til beboere på institusjon kan deles i to kategorier: 1. Beboerens midler der kommunen har overtatt disposisjonsretten for kontantytelsen fra folketrygden i henhold til forskrift fra Helsedep. nr. 1018 av 11.12.1988 "Forskrift om disponering av kontantytelser fra folketrygden under opphold i sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie". Med kontantytelse menes den delen av trygden som er igjen når oppholdsutgifter for sykehjemsplassen er trukket i fra. 2. Beboerens midler som er lommepenger som sykehjemmet etter ønske fra pårørende oppbevarer for beboeren. I en undersøkelse kan det f.eks. settes opp følgende problemstillinger: • Foretas det vurderinger av om beboeren er i stand til selv å disponere kontantytelsen fra Folketrygden? • Er det laget egne retningslinjer og følges disse? Dessuten bør/kan det legges inn kartlegging og kontroll av eventuelle pengegaver og bruk av kontorkasser. Det antas at denne kontrollen kan gjennomføres som en mindre undersøkelse - etterlevelserevisjon.
	Legemiddelhåndtering	Det tas utgangspunkt i helseministerens varsel om at kommunene vil bli pålagt å sørge for systematiske legemiddel-gjennomganger for pasienter på sykehjem og etablere elektroniske legemiddellister. For å sikre at pasienter som er under behandling i helsevesenet får riktige legemidler, i riktig dose og til riktig tid, er det gitt en forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp til pasienter. Forskriften er blitt endret og endringene trådte i kraft 1. januar 2015. En undersøkelse kan kartlegge situasjonen i kommunen og vurdere i forhold til lover og regler på området. I første omgang kan det være snakk om en orientering. Et nytt rundskriv fra helsedirektoratet skal bidra til å styrke kunnskapen om forskriften og gjøre det lettere å orientere seg om hvordan legemiddelhåndteringen skal og kan skje til det beste for pasienter og brukere. Alle helseinstitusjoner og alt helsepersonell som håndterer legemidler må være kjent med innholdet i rundskrivet og benytte det aktivt i det daglige arbeidet med pasienter.

6 OPPSUMMERING: FORSLAG TIL FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT

Det er til sammen 16 tema som er omtalt ovenfor - inkludert 2 tema som allerede er bestilt og er påbegynt av revisjonen, tema omkring regionale samarbeid som skal vurderes senere og 4 tema som omtales som mindre undersøkelser.

Kontrollutvalget skal i møtet den 5.10.2016 ta stilling til om alle eller kun enkelte av temaene som er omtalt ovenfor skal være med i endelig plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 som skal sendes kommunestyret. Det kan legges inn tema i en prioritert rekkefølge eller at det settes opp en liste over prioriterte tema, men ikke foreløpig prioritere mellom disse. I sistnevnte forslag vil kontrollutvalget stå friere til å vurdere aktualiteten av de ulike tema senere. Beholdes hele listen på 16 tema vil det si at man ikke vil kunne gjennomføre undersøkelser på mer enn ca. 1/3 av temaene i denne valgperioden. Det kan derfor være hensiktsmessig med en kortere liste, men på den annen side kan

det også være hensiktsmessig å ha mange tema bl.a. fordi noen tema kun kan være aktuelle som orienteringssaker eller at temaet viser seg ikke å være aktuelle når det gjøres en nærmere forundersøkelse senere.

Temaene er vurdert av kontrollutvalget den 5.10.2016 på bakgrunn av risiko- og vesentlighetsvurderinger. Det er forsøkt også å ta hensyn til en viss fordeling mellom ulike områder av kommunens virksomhet og at man prioriterer noen områder der det har vært gjennomført lite forvaltningsrevisjon de siste årene. Med dette som bakgrunn vil kontrollutvalget anbefale kommunestyret å slutte seg til utvalgets forslag til innstilling:

1. Kommunestyret vedtar "Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019", med følgende prioriterte tema:
 - Tidlig innsats - spesialundervisning (gjennomført i 2016)
 - Intern kontroll i byggesaksbehandlingen (igangsatt i 2016)
 - Rus og psykiatri
 - Etterlevelse av kommunens nye miljø- og klimaplan
 - Arbeidsmiljøet i Gausdal kommune
 - Kvalitet i tjenestene innen planområdet helse og omsorg
- Følgende tema inntas som mindre undersøkelser:
- Bruk av kommunale kjøretøy
 - Beregning av husleie for omsorgsboliger
 - Forvaltning av pasientmidler
 - Legemiddelhåndtering
- Øvrige aktuelle tema:
- Psykososialt miljø i skolene - mobbing
 - Forvaltningspraksis i forbindelse med vedtak om økonomisk sosialhjelp - sett i sammenheng med etablering av nytt NAV-kontor
 - Etterlevelse av innsynsretten
 - Overholdelse av meldeplikten til barnevernet
 - Kvalitet i tjenestene innen planområdet skole
2. Mulige tema innen interkommunale samarbeid foreslås drøftet sammen med de andre kontrollutvalgene i regionen på fellesmøte i 2017.
 3. Planen revurderes halvveis i perioden og kontrollutvalget gis myndighet til å foreta eventuelle endringer i planen i løpet av planperioden.
 4. Ferdigstilte forvaltningsrevisjonsrapporter oversendes fortløpende til kommunestyret for behandling der